

Háttal Európának?

2020 február 04. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Újabb támadás Brüsszelb?l!

"Háttal Európának" címmel az Oktatói Hálózat (OHA) nev? grémium (30 tudós, a Népszava szerint független kutatók, egyetemi oktatók, újságírók) vitára bocsátotta a kultúra, az oktatás, a tudomány és a média 2010-2019 közti magyarországi helyzetér?l, ahogy ?k fogalmaznak: leépítésér?l szóló száz oldalas jelentését.

Alapos munka, els? olvasásra nem szabad hanyag legyintéssel elintézni, miután már az els? mondatban nyilvánvalóvá teszik véleményüket: szerintük a regnáló kormány a kultúra, az oktatás, a tudomány és a média leépítésén munkálkodott az utosó évtizedben, tehát a téma megjelölése által akár fel is lehetne menteni ?ket bármi kritika alól, hiszen megmondták el?re: ?k a leépítésról írnak.

Az OHA azonban szerencsére nem teinti lezártnak a munkát ezzel a jelentéssel, megszólítja az olvasót: „hogy tapasztalataitok alapján pontosítsátok ha szükséges, illetve b?vítsétek a jelentésben foglaltakat", egy kés?bb összeálló még nagyobb, számos további területet magában foglaló Társadalmi Jelentés részeként. Ezen felbátorodva írom ezt a néhány sort, egyúttal javasolom ugyanezt másoknak is, hiszen a demokráciában, a plurális politikai rendszerben ez a szólásszabadsághoz tartozik.

A dokumentum szerint „egy olyan autokratikus rendszer épült ki és szilárdult meg Magyarországon, amely aggasztó méret? demokratikus deficitet generál és helyrehozhatatlan károkat okoz a kultúra egész területén". Az egymást követ? Orbán-kormányok nemcsak a jogállamiság és a politikai, szociális jogok tekintetében, hanem az itt tárgyalt kulturális területeken is szisztematikusan szembemennek az Európai Unió alapelveivel, értékeivel és normáival, azokat tudatosan megszegik. (Kiemelés t?lem.)

A mostani jelentést egyidej?leg az Európai Unió központjában, Brüsszelben is bemutatják, ott ezzel a címmel: „Hungary turns its back on Europe". Egyszer? polgárként nem értek valamennyi területhez, ezért három részterülethez szeretnék hozzászólni: a közterekr?l szólóhoz (Jelentés 24-25. old.), amit magam körül látok, másodszor pedig az oktatásügyr?l írtakhoz, mert aktív életem során javarészt ott dolgoztam, s végül az ún. nemzeti politikához.

A Jelentés leírja, hogy „2010 után azonnal az utcák, terek és intézmények átkeresztelésének újabb … hulláma indult el, új névadókként a Trianon el?tti Magyarország és a Horthy-korszak jobboldali prominensei kerültek el?." „A szimbolikus köztérfoglalás fontos része volt a Kossuth tér újjáépítése, megtisztítása minden „nem odavaló" intézményt?l (pl. Néprajzi Múzeum)" A Néprajzi Múzeumban többször jártam, s megcsodálva pl. a népm?vészet olyan remekeit, mint a menyasszonyi ládák, szuszékok, ellentmondásnak éreztem az eklektikus, bels? terében hatalmas aulában induló épületét a bels? tartalommal. Az épület egyébként eredetileg is a Kúriának (ma Legfels?bb Bíróság) készült. De miért ír a jelentés „új névadókról"?

Csak a régi nevek, szobrok kerültek el? újra, kivéve azt, hogy az Országház felújításával gyönyör? fehéren ragyog, s a korábban folyamatos karbantartást igényl? k?szobrok tartósabb anyaggal újultak meg. Mindez a munka átívelt több kormány id?szakán, azt bizonyítva, hogy az alapjaiban hamis az egész korszakolás, miszerint 2010-zel eljött a világvége.

Miért nem szól a jelentés – ha már Budapestr?l van szó – például a Móricz Zsigmond körtérr?l, amely 1945 el?tt Horthy Miklós tér volt, és ahol a Szent Imre herceg szobor mellett a tér 2013-14-es átépítése során nagyon jó helyet kapott Móricz Zsigmond szobra is, megmaradt a régi Gomba épülete, s a korábbi közlekedési káosz után pedig rend és biztonság van a villamosok, buszok vonalán is. És a Széll Kálmán tér? Arról sincs szó a jelentésben. Évtizedes problémát sikerült megoldani. De sok ehhez hasonló változás volt a nagyvárosainkban is.

Miért teszem ezt szóvá? Azért, mert nyilvánvaló az OHA szerz?inek az elfogultsága, szelektív módszere: csak azokat vizsgálja, s emeli be a szövegbe – kell? pejoratív körítéssel – ami beleillik az el?feltevésükbe, miszerint itt „leépítés", retrográd fordulat történt a habfehér Medgyessy-Gyurcsány-Bajnai évtized után. Van azonban több olyan mondat is a Jelentésben, amellyel egyetértek, például a következ?vel. „A szimbolikus politika centrumába 2010 után az egyesített nemzet mellett az er?s állam és a tettrekész karizmatikus vezet? reprezentatív megjelenítése került. „Nagy lehet?ségek, nagy tettek, nagy el?dök, nagy elszánások miért ne adódhatnának össze egy nemzetegyesít? korszakká?

Miért is ne következhetne a darabjaira hullott liberális korszak után egy felível? és lelkesít? nemzeti korszak?" – tette fel a kérdést Orbán Viktor 2014-ben a Tisza István-szobor átadásán mondott beszédében, az immár újjáépített és a Nemzet F?terének átkeresztelt Kossuth téren." A másik témám az oktatásról írtak néhány

bekezdése. Az ifjúság államilag szervezett megrontását vízionálja a Jelentés, aminek, mármint az oktatásügy leépítése vádjában az egyik dönt? faktor, hogy mértéktelen központosítás, államosítás történt. „2010 után újraállamosították az önkormányzati iskolákat, és egy végletesen központosított szervezet irányítása alá helyezték ?ket.

A diktátumszer? irányítás jegyében számos olyan döntés született, amelyek nyomán sérültek a tanulók, a pedagógusok és a szül?k jogai, megsz?ntek a szakmai konzultatív testületek és egyeztetési fórumok.” Ha visszatekintünk nem egy, hanem két évtized közoktatás-irányítás és –finanszírozás történetére, Medgyessy Péter (MSZP) 100 napos programjára, akkor meglátjuk a probléma gyökerét: „Megrészegült szocialisták, félszívvel aggályoskodó szabad demokraták és egy er?tlen, a számokkal is hadilábon álló kormány.

?k voltak a f?szerepl?i az úgynevezett jóléti rendszerváltásnak, amely az egyik legfontosabb oka annak, hogy Magyarország gazdasága végzetesen legyengült, a világválságban a cs?d szélére jutott, és sokak megélhetése veszélybe került. (www.origo.hu/itthon/20090717-igy-tettek-lejtore-magyarorszagot-i-resz-a-...) Akkor, 2002 után a közoktatás-irányítás és –finanszírozás problémája elérte a törvényhozás fórumait, így 2003. októberében tárgyalták a Lezsák Sándor (MDF) és képvisel?társai által készített Jelentést az egyre gyakoribb óvoda- és iskolabezárások okairól, amelyek között els? helyen álltak az önkormányzatok iskolafenntartási gondjai. (www.parlament.hu › irom37) Néhány idézet ebb?l a jelentésb?l. „A 2002. évi 50 %-os bérfejlesztés önkormányzati következményeit a bizottság által felkért szakemberek ellentmondásosan ítélik meg .

Abban egyetértés alakult ki, hogy a "felzárkóztató" tartalmú béremelés szükséges és indokolt volt, de a finanszírozási következmények hatásait eltér?en min?sítik . Vannak olyan vélemények, amelyek szerint a jelent?s költségemelkedés felgyorsítja az elkerülhetetlen szerkezetátalakulást, kiváltja a gazdaságossági szempontok er?teljesebb érvényesítését . Mások azt hangsúlyozzák, hogy a közoktatási ágazat súlyának emelkedése az önkormányzati költségvetésben az önkormányzatok által befolyásolható módon és mértékben feler?sítették az önkormányzatok gazdálkodási nehézségeit”. „A kedvez?tlen anyagi helyzet? önkormányzatok egy része arra kényszerül, hogy minimalizálja költségeit, aminek egyik eszköze az intézményrendszer racionalizálása .

A feltétlenül szükséges mérték?re csökkentik az intézmények számát, nem vállalják olyan iskolák fenntartását, amelyek nem tartoznak a kötelez? feladatok sorába . A középfokú és speciális iskolákat átadják a megyei önkormányzatnak, figyelve arra, hogy a fenntartói jogról való lemondás ne veszélyeztesse azt, hogy az iskola továbbra is helyben m?ködjön” „Az állam és a fenntartók közötti költségmegosztási garanciák a törvényi szabályozás ellenére m?ködésképtelennek bizonyultak .

A normatív finanszírozás rendszerének "feladatfinanszírozási" tartalmú korrekciója nem változtatta meg az állam és a fenntartók között a normatíva által közvetített költségmegosztási arányokat. Az önkormányzatok jelent?s részének az elmúlt években a közoktatás költségeinek egyre növekv? hányadát kellett finanszírozni”. (Ez magyarán azt jelenti, hogy a Medgyessy kormány csak 2002-ben biztosította a béremelés fedezetét, a kés?bbiekben a fenntartónak kellett azt kigazdálkodnia – nyilván az egyéb feladatok rovására.) „Végezetül újra javasoljuk az egész iskola-irányítási rendszer felülvizsgálását. Tekintettel arra, hogy az önkormányzatok jelent?s része sem gazdasági, sem szakmai tekintetben nincs olyan helyzetben, hogy fenntartói kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tudjon tenni, az irányításban és a felel?sségvállalásban az önkormányzatokkal szemben az államnak kell nagyobb arányban részesülnie.

Ezt követi a fmanszírozás rendszerének átalakítása is, amely minden vizsgálódás szerint alapvet? átalakítást igényel.”. A központosított fenntartói finanszírozás az állami oktatási rendszerben nem ördögt?l való szabályozás, amit a fentiek mellett az is bizonyít, hogy számos európai államban így m?ködik a közoktatás. De ezt a magyar irányítási rendszert az OECD is elismeri a 2018-as jelentésében: Az OECD Report 2018 Hungary educatio OECD id?szakonként összehasonlító leírást nyújt és a nemzetközi trendek elemzését biztosítja az egyes országok oktatási helyzetének és kihívásainak elemzésével.

A centralizáció és az autonómia egyensúlya alcímmel a következ?t tartalmzza: „Az önkormányzatok felel?sek a korai gyermekkori oktatás biztosításáért. 2011-ben a magyar iskoláknak magasabb szint? autonómiája volt, mint más OECD-országok iskoláiban. A magyar alsó középiskolákban minden döntés 67% -át tették ki (az OECD átlagának 41% -át meghaladva).

A KLIK 2013 - ban történ? megnyitásával meger?sítették a központi kormányzatot az állami alap- és középfokú oktatásban. A döntések ma már a központban születtek nagyobb arányban, miközben minden pedagógiai döntést az iskolákon belül hoznak.” (Education GPS - Hungary - Education GPS - OECD.org) 15. old. GOVERNANCE:

BALANCING CENTRALISATION AND AUTONOMY cím alatt. Az intézmények fenntartói, ill. finanszírozási ügyeinek központosítását emlékezetem szerint 2010 el?tt már többen javasolták – ha megvalósult volna, valószín?leg ma nem Klebelsberg Kunó nevét viselné.

Mindazonáltal köszönet és elismerés a Jelentés szerz?inek, hogy ezt a nevet magát nem kifogásolják. Harmadik témám sokkal általánosabb, de a Jelentés is olyan mérv? általános kijelentést tartalmaz, amely arra készült, hogy Brüsszelben egyértelm?en kiverje a bitosítékot azoknál, akik elhiszik. „Az Orbán-rendszer folyamatos válságot, ellenségeket és harcot vizionáló, az „idegent” – legyen az egy szíriai menekült vagy Soros György – dehumanizáló propagandájának a kollektív mentalitásokra gyakorolt következményei rendkívül súlyosak.

Mára az Európai Unió országai közül Magyarországon a leger?sebb az idegenellenesség.” 38 A parttalan idegenellenesség vádja nagyon súlyos, ezért a 38. számmal jelzett lábjegyzetben a forrást is megjelöli a szerz?, mintegy bizonyítékul. (Tudjuk: sok lábjegyzet – nagy tudomány.)

Utánanéztem, mit is tartalmaz a hivatkozás. Ezt találtam, aki nem hiszi, járjon utána: 38 „A magyarok gy?lölik a legjobban a bevándorlókat Európában” hBps://qubit.hu/2018/03/02/a?magyarok?gyulolnek?a?legjobban?mindenki?mast?europaban, utolsó letöltés: 2019. 10. 31. Looking behind the culture of fear: Cross?national analysis of a`tudes towards migration / Vera Messing, Bence Ságvári. ? Budapest : Friedrich?Ebert?Stiftung Regional Project „Flight, Migration, Integration in Europe”, [2018]. hBp://library.fes.de/pdf?files/bueros/budapest/14181?20180815.pdf, utolsó letöltés: 2019. 10. 31. A szerz?k Vera Messing, Bence Ságvári a CEU égisze alatt végezték munkájukat, s ezzel nem szeretnék csatlakozni azokhoz, akik szerint ezért eleve nincs igazuk.

A CEU-nak sok értékes munkatársa is van, s még emlékszem arra az id?re, amikor a magyar Kossuth rádióban déltájt egy ottani közgazdász elemzéseire figyelt az ország. A hivatkozott muka: „Looking behind the culture of fear” a Friedrich-Ebert-Alapítvány keretében készült. „A Friedrich-Ebert-Stiftung Németország legrégibb politikai alapítványa. Az alapítvány a szociális demokrácia alapértékei iránt elkötelezett és világszerte a szabadságon, a szolidaritáson és a szociális igazságosságon alapuló politika érdekében tevékenykedik.” (www.fes-budapest.org/hu/) Ugye tudják, hogy ki volt a két Friedrich Ebert? Valóban van idegenellenesség Magyarországon, de hogy a legnagyobb volna?

Tózsa István, a Budapesti Corvinus Egyetem és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tanára évek óta vizsgálta az egyetemi hallgatók politikai attit?djét, s a következ?ket állítja: „Miközben a kormány hangsúlyozza a nemzetállam fontosságát, a nemzetben való gondolkodást, e téren pont a jöv? értelmiségének körében mutatkoznak riasztó jelek. A kormányellenes fiatalok esetén fennáll annak a veszélye, hogy a kormány által deklarált nemzeti ideát is elutasítják, ami azt eredményezheti, hogy nem lesz magyarságtudatuk.” (demokrata.hu › magyarorszag › totalis-tajekozatlansag-178798) Csak annyit mondok, hogy óvatosan az általánosítással! Bevándorlás-ellenesség, a mértéktelen és kezeletlen migráció-ellenesség, idegen-ellenesség, hiányos nemzeti identitás-tudat... Itt van kétféle megállapítás.

Minimális igény volna, hogy a félelem kultúrája mögé nézve jobban kutatni kéne ezt a témát! Írásom nem közelíti meg a Jelentés szerz?inek mélységét és alaposságát, azonban egy másik néz?pontból tekint rá néhány általuk tárgyalt problémára. Nagyon nehéz, nem is hiszem, hogy lehet ezekr?l harag és elfogultság nélkül véleményt alkotni, bár ebben a reményben elkerültem azokat a fejezeteket, amelyek még inkább megnehezíthetnék az értelmes párbeszédet, mint pl. a Trianon utáni id?k töréneti áttekintése.

Ezzel ajánlom az olvasók figyelmébe. A Jelentés szerz?inek figyelmébe pedig azzal, hogy ha a vélemények pluralitását valóban értéknek tekintik, akkor a jelentéssel kapcsolatos ellenvéleményeket, és a remélhet?leg még készül? hasonló hozzászólásokat is mutassák be Brüsszelben.

(Ez az írás a férjemmel közösen készült, mivel évtizedekig szintén az oktatásban dolgozott.)

Patakfalvy Katalin

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló